

— (*Ivanka Jamska*) v včerajšnji izvrstni gledališki predstavi je sopet nagnila srca vseh poslušalcev.

— (*Pobirki iz časnikov.*) „Laibacher Schulzeitung“, drugi „Tagblatt“, začena 6. list s tem, da pod naslovom „das Schicksal unserer Landesschulgesetze“ hujska učitelje zoper deželni odbor, češ, da je zanemaril predložiti šolske postavne ministerstvu. Hudobno laž smo že razjasnili v zadnjem listu našem, zato ne govorimo danes več o njej. „Drugače morate ravnati — priduša pisar tega članka učitelje — in pri „temni stranki“ ne več sreče svoje in rešiteljev iz sužnosti (Abhängigkeit) iskati; pomagati morate, da pade klerikalna večina narodnega deželnega zbora“ — in da svobodnjaki, kakor Pirker, Gariboldi, Schaffer, Ertel, Lesjak, Sima in enaki se vsedejo na njihovo mesto; potem ne bote več „mežnarji in organisti“. To je paróla, ki jo učiteljem daje konfesijslozarska „Schulztg.“

Da naši učitelji sami vedó ceniti take „glasove“, tega smo do dobrega prepričani; vsaj imamo dejansk dokaz o tem, kako se narodni naši učitelji že od daleč bojé one družine, ki v „krain. Lehrerverein“ prve gosli gode. — V istem listu se nahaja sestavek „über Mädchen-erziehung“, ki ga je spisal Johann Sima z opazko, da je to „preisgekrönte Abhandlung“. Prebravši ta članek smo si mislili, kdo neki je „kronal“ ta članek? Mi ponudimo onemu, ki nam ugane: „za kaj je bil ta članek „preisgekrönt“? še večí „preis“. — V spisku „narodna šola“ govori patron „Schulpfennig-a“ tako zaničljivo, da se mora gnjusiti celó g. Belarju. Če taki ljudje, ki ne ene knjižice še niso na svitlo dali ali če so jo, so jo vkradli drugim, se drznejo tako pisariti, potem ni čuda, da ljudske šole propadajo od dne do dne bolj. — Na zadnji strani „Schulzeitg.“ se prikaže še g. Lesjak. Kar so o njem pisale „Novice“ v št. 10., seglo mu je prav do živega. Po precej dolgem študium-u se je oglasil v 6. listu „Schulzeitung“ ter si je v svojem „Eingesendet“ sam spisal odhodni list. To je sicer lepo in hvale vredno. Al namesti da bi bil ovrigel kaj tega, kar se mu je očitalo, navalil je „fino olikani“ gospod na svoje semeniške slušatelje toliko krivičnega sumičenja in hudobnega natolcevanja, da mora sramovati se, če ima količkaj vesti in resnicoljubja v sebi. Iz gotovih virov vemo, da mu bogoslovci niso nikdar dali najmanjše prilike, tako nesramno, ali da z njegovimi olikanimi besedami rečemo, tako „jüdisch arrogant“ soditi jih, zato je vse Lesjakovo žaljivo dolženje izrodek gole krive predsoje ali zadolžene slepote. Da „der gezogene Padagog“ nasproti „einem ungezogenen Studenten der Theologie“ res nima dobre vesti, kaže jasno to, da se v svojem „Eingesendet“ celó zagovarja o tacihi zadevah, o katerih „Novice“ v 10. listu še nič govorile niso. Očrnil je tedaj s svojo izjavo sam sebe, a ne tistih, ktere je ogrditi hotel! — Kako veliki špiceljni in denuncijanti so „Tagblattovci“, to pa le spet kaže ona lažnjiva in skozi in skozi presukana psotka v 74. listu zoper prof. Lesarja o njegovi šolski pridigi zadnjo nedeljo. Sicer se ti ljudje cerkve bojé, kakor h.... križa; al da bi kaj ovohali in potem narobe zavili, gredó celó v pridige!

— V poslednjem listu „Zora“ daje prečastiti gosp. Davorin Trstenjak nenadoma na znanje, da izstopi iz odborov „slov. Matic“, „narodne tiskarne“ in „slov. pisateljskega društva“, ker mu slabo zdravje več ne dopušča vsestranskega delovanja na narodnem polji in potovanja k sejami teh društev, vodstvo časopisa „Zora“ pa obdrži še do konca tega leta. — Starejim vejakom na narodnem polji res kalijo zdravje „novi časi“, ki podirajo temelje, ki so v preteklih

letih lepo stavljene bili zedinjeni Sloveniji. Svojemu nekdanjemu krepkemu podporniku pa „Novice“ iz srca želijo kmalu zboljššanega zdravja.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — Tudi zbornica gospôska je sprejela volilno reformo. Ker so od vseh vetrov pripodili gospode v zbornico, dobili so 88 glasov za njo. Ker pa število udov zbornice gosposke znaša 193, tedaj je ono število veliko manjše od enojne absolutne večine. Nasproti so glasovali: knez Adolf Schwarzenberg, knez Paar, knez Metternich, knez Clary, knez Jablonovski, knez Čartoryski (ki je tudi nasproti govoril), grof Clam-Gallas, grof Trautmansdorf, grof Chorinsky in še več druge gospode. Od gospodov nadvojvodov cesarske naše rodovine se ni nihče vdeležil glasovanja. — Volilna reforma je tedaj sprejeta od obeh zbornic in čaka sedaj osode, ali jo bode tudi cesar potrdil. Na tisoče in tisoče je Njegovo Veličanstvo prejelo iz vseh dežel prošinj, naj je nikar ne potrdi; samo iz slovenskih dežel je to prošnjo podpisalo okoli 40.000 mož, in iz Kranjskega je edini grof Thurn in Ljubljanski gemeinderath za njo. Nasledki vpeljave direktnih volitev v državni zbor se danes še ne dadó spreviditi.

— Državni zbor ima ta teden še kake 4 seje. Delegaciji se začete danes (2. aprila). Velikonočni prazniki za državni zbor trajajo od 6. do 21. dne t. m. Konec državnemu zboru je 24. aprila.

— Še se včeraj ni vedelo, ali Poljski poslanci pridejo v delegacijo ali ne, ki se danes začne; grof Vodzicki, dr. Čerkavski in Smarcevski so za to, da ne gredó, ostali 4 poslanci so še omahovali. Ker so Poljaki slovó dali državnemu zboru, bi pač dosledno ne smeli stopiti v delegacijo, ki je le veja državnega zbora. Če se vdeležijo delegacije, bodo ustavaki brž zagnali krič: gledite, Poljaki so sopet naši! In čudna prikazen bila bi to, da med 35 Gališkimi poslanci bilo bi 28 tacihi, ki so hrbet obrnili državnemu zboru, 7 pa tacihi, ki bi prisedši v delegacijo, kazali, da so vendar še zmirom obstojni del državnega zbora!

Ogersko. Iz Pešta. — Magjaroni so si 24. sušca v Ogerskem zboru priborili sopet sijajno zmago o neki zadevi, ki sila globoko sega v življeje cele Avstrije. Obveljala jim je — vkljub upravičenemu nasprotstvu našega finančnega ministerstva — postava, da si bodo delali svoje bankovce! Gospodarstvo na Ogerskem je slabo, kredita nimajo, denarja tudi ne; „alo! bankovce moramo delati“, so si izmislili in Somšic in K. Tisza sta v zboru govorila tako strupeno zoper Avstrijo, da menda — personalna zveza z Avstrijo ni daleč več! Čedalje bolj prihaja na dan sad — nesrečnega dvalizma! — Hrvatom po poslednjih obravnavah v Peštu ne cvetè oljka sprave z Magjari!

Popravek. V zadnji št. „Novic“ na str. 104. ima stati, da A. Foerster-jevi „dve maši“ veljate 50 kr., ne pa 80, ktera cena je namenjena za „25 cerkvenih pesem“ (tudi v zadnjem naznanilu izpušenih.)

Žitna cena

v Ljubljani 29. marcija 1873.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 10. — banaške 7 fl. 10. — turšice 3 fl. 60. — soršice 4 fl. 20. — rži 3 fl. 90. — ječmena 2 fl. 90. — prosa 3 fl. —. — ajde 3 fl. 30. — ovsa 1 fl. 80. — Krompir 1 fl. 90.